

Magne Nygård
Kolheisvingen 16 A
4034 STAVANGER

Dato: 26.03.2021
Saksnummer: 21/10825-1
Deres ref.:

Delvis innvilgelse av søknad om oppsett av gjerde, rydding av gjerdetrase og rydding av skogsvei

Vedtak

Det gis tillatelse til oppsett av gjerde og rydding av trase til gjerde langs eiendomsgrensene i Nesheim naturreservat (markert med rødt i kartutsnitt i vedlegg). Godkjenningen gis med vilkår som står under vedtaket. Det gis avslag på rydding av veitrase til skogsvei.

Vilkår:

- Det skal felles minst mulig trær for å lage til trase, og ingen av de felte trærne skal være kristhorn med en stammeomkrets på 40 cm eller større.
- Det skal brukes minst mulig motoriserte kjøretøy i verneområdet, og det er mindre kjøretøy, som ATV eller lignende som tillates.
- Større felte trær kan legges igjen eller brukes selv til ved.
- Mindre vegetasjon som er ryddet (i busksjiktet), skal fjernes ut av reservatet.
- Utstyr som brukes skal være vasket. Dette er for å hindre spredning av uønskede fremmede arter inn i reservatet.
- Tiltakene må gjennomføres i løpet av 2023.

Bakgrunn

Nesheim naturreservat forvaltes etter en forskrift, kalt «forskrift om freding av Nesheim som naturreservat, Finnøy kommune, Rogaland». Dispensasjoner fra forskriften kan gis fra forvaltningsmyndighet, her Stavanger kommune etter § 48 i naturmangfoldloven. Denne paragrafen sier at «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.» For å komme frem til om dispensasjonen kan gis, skal det søkte tiltaket vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8-12. Disse er gjennomgått i bunn av vedtaksbrevet.

Det er i utveksling i e-post mellom grunneier og forvaltningen kommet inn en søknad om bygging av skogsvei, oppsett av gjerde og rydding av gjerdetrase.

Formålet med forskriften for naturreservatet er: «...å ta vare på ein stor kristtornforekomst med tilhøyrande naturmiljø i Rogaland. Forekomsten syner ulike stadium av suksesjon og konkurranse mellom kristtorn og annan vegetasjon. Det er ønskjeleg å ta vare på ein rein kristtornskog utan kristtornskjering sør i reservatet, medan det i nord er ønskjeleg å ta vare på eit stadium prega av pyntegrøntskjering og beite.»

Kapittel IV, punkt 1 sier «Vegetasjon, medrekna daude busker og tre, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerna planter eller plantedelar frå reservatet. Nye planteartar må ikkje førast inn. Planting og såing av tre og buskar er ikkje tillate.»

Det gis tillatelse til rydding av trase til gjerde, fordi det er i samhold med formålet med forskriften. Oppsett av gjerde vil være en forutsetning for å få til mer beite i den nordlige delen av reservatet. På samme grunnlag gis det dispensasjon til nødvendig fjerning av vegetasjon for å få satt opp gjerde på en hensiktsmessig måte. Vegetasjonen som fjernes skal ikke være krithorn trær med en stammeomkrets på mer enn 40 cm.

Videre står det i kapittel IV, punkt 3 «Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet, som t.d. oppføring av bygningar, anlegg og faste innretingar, parkering av campingvognar, brakkar o.l., opplag av båtar, framføring av kloakkleidningar og luftleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller anna konsentrert ureining, tømning av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel. Forsøpling er forbode. Oppistinga er ikkje fullstendig.»

Slik vi ser det, vil en skogvei inn til gjerdetraseen være skadelig for verneverdiene og ikke anses som nødvendig på grunn av annen tilgang. Det er ut fra ortofoto sett muligheter til å frakte materialer og annet utstyr fra vestsiden av reservatet, over allerede ryddet mark, som ligger tett til grensen av Nesheim naturreservat.

Rydding av skogsvei regnes som et stort inngrep i reservatet, der mye vegetasjon vil bli skadet og mikrophabitater vil bli endret eller ødelagt. Dette er fordi det vil oppstå kjøreskader i grunnen, det må endres i masser for fremkommelighet for motorisert kjøretøy og vegetasjon må fjernes for å lage plass. En skogsvei kan med andre ord, påvirke verneverdiene nevneverdig.

Naturmangfoldloven

§8 kunnskapsgrunnlaget

Nesheim naturreservat er den største kjente krithornbestanden i Rogaland. Det meste av arealet er skogkledd. Kristtorn dominerer (5-40 tre pr. 100 kvadratmeter), med innslag av bjørk, ask, hassel, svartor og eik. Kristtornen har vanligvis stammeomkrets på opptil 80-90 cm, og de kan bli opp til 8-10 meter høye. Totalbestanden er taksert til 2000-4000 tre. Gammel røsslyng og utskygget rosekratt tyder på et landskap som var mer åpent tidligere. Eik er vanligst i den grunnlendte S-enden. Det er mest blåbæreiskog, men lavurteiskog med hengebjørk og m.a. kusymre finnes. Store nyperosekratt og litt einer noen steder. I skogbunnen vokser en del bergflette og vivendel. Feltsjikt mangler i de tettete delene av bestanden. Vi vurderer kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene og naturtypen som tilstrekkelig for å kunne fatte et vedtak.

§9 føre-var-prinsippet

En åpning av skogen ved hjelp av beite vil ikke stride imot verneformålet. Et oppsett av gjerde vil være nødvendig for å opprettholde beitetrykket. Den negative påvirkningen av ryddingen av gjerdetrase vil utjevnes av de positive effektene fra beite. Som et føre-var prinsipp gis det ikke tillatelse til å felle krithorn med en stammeomkrets større enn 40 cm, for å ta vare på verneverdiene.

En anlegning av skogsvei ses ikke på som nødvendig på grunn av tilgang til reservatet fra vestlig retning. Det er heller ikke store avstander å gå til fots for vedlikeholdsarbeid. Etablering av en vei gjennom naturreservatet vil føre til skade på vegetasjonen. Naturreservat er Norges strengeste verneform og det skal derfor unngås nye etableringer av tekniske innretninger, jf. opplistinga i kap. IV, punkt 3. Slike innretninger vil fort kunne skape presedens i tilsvarende søknader i andre naturreservat.

§10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Veien søkes bygget for å kunne vedlikeholde gjerdetrase og bygging av gjerde. Et økt beite i naturvernområdet stiller Stavanger kommune seg positiv til, men den negative effekten av veianlegging gjennom naturreservatet veier ikke opp for den positive.

§11 (kostnadene ved miljøforingelse skal bæres av tiltakshaver) og §12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) regnes ikke å være relevant i denne saken.

Konklusjon

Stavanger kommune vedtar søknad om rydding av vegetasjon til gjerdetrase og oppsett av gjerde. Oppsett av gjerde er i tråd med formålet med fredning av området i forskrift om fredning av Nesheim naturreservat, og en rydding av trase vil være nødvendig for byggingen av gjerdet.

Stavanger kommune avslår søknad om bygging av ny vei i Nesheim naturreservat. Opparbeiding av vei vil ikke være forenelig med forskrift om fredning av Nesheim som naturreservat og det vil påvirke verneverdiene negativt og være i strid med verneformål. Det er ikke anledning å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven §48 første ledd, da ingen av vilkårene for dette er oppfylt.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødirektoratet, postboks 5672, 7485 Trondheim. En eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til kommunen for uttale. Klagefristen er tre uker fra du mottar dette brevet.

Med hilsen

Bente Marie Johansen
kst. park- og veisjef

Ida Ur Storberget
saksbehandler

Vedlegg

Delvis innvilgelse av søknad om oppsett av gjerde, rydding av gjerdetrase og rydding av skogsvei
Kartutsnitt

Kopi til:

Statens naturoppsyn Rogaland, Reidar Johan Sandal
Statsforvalteren i Rogaland - Miljøvernavdelingen,

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur